

Handlingsplan for nordisk barne- og ungdomskomiteé 2010–2013

Handlingsplan for nordisk barne- og ungdomskomite 2010–2013

ANP 2010:704

© Nordisk Ministerråd, København 2010

ISBN 978-92-893-2003-0

Trykk: Kailow Express ApS

Trykt på miljøvennlig papir som oppfyller kravene i den nordiske miljøsvanemerkeordning. Publikasjonen kan bestilles på www.norden.org/order. Flere publikasjoner på www.norden.org/publikationer

Printed in Denmark

Nordisk Ministerråd
Store Strandstræde 18
1255 Copenhagen K
Telefon (+45) 3396 0200
Fax (+45) 3396 0202

Nordisk Råd
Store Strandstræde 18
1255 Copenhagen K
Telefon (+45) 3396 0400
Fax (+45) 3311 1870

www.norden.org

Det nordiske samarbeidet

Det nordiske samarbeid er en av verdens mest omfattende regionale samarbeidsformer. Samarbeidet omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, samt de selvstyrende områdene Færøyene, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbeid er både politisk, økonomisk og kulturelt forankret, og er en viktig medspiller i det europeiske og internasjonale samarbeid. Det nordiske fellesskap arbeider for et sterkt Norden i et sterkt Europa.

Det nordiske samarbeid ønsker å styrke nordiske og regionale interesser og verdier i en global omverden. Felles verdier landene imellom er med til å styrke Nordens posisjon som en av verdens mest innovative og konkurransekraftige regioner.

Innhold

Innledning.....	7
Formål og målsetning	9
1. NORDBUKs koordinerende og tverrsektorielle arbeid.....	9
2. NORDBUKs egen virksomhet	10
2.1 Støtte til barn og unges egen organisering og barn og unges nordiske samarbeid.....	10
2.2 Støtte til utvikling og spredning av nye og eksisterende metoder for barn og unges deltakelse i demokratiske prosesser.	10
2.3 Globaliseringsfokus.....	10
2.4 Et større mangfold blant dem som får støtte via NORDBUK.	11
2.5 Fremme barn og unges kjennskap til menneskerettigheter og demokrati.	11
2.6 Større samarbeid og koordinering med øvrige internasjonale barne- og ungdomspolitiske samarbeidsstrukturer.....	11
2.7 Økte kunnskaper om barn og unge og utbredelse av disse kunnskapene.....	12
2.8 NORDBUKs arbeidsform.	12
3. Årlige aktivitetsplaner.....	12
4. Oppfølging og evaluering.....	13

Innledning

Nordisk ministerråds samarbeid på det barne- og ungdomspolitiske området styres av en overordnet strategi for barne og unge i Norden. Strategien tar utgangspunkt i visjonen: Norden skal være det beste stedet i verden for barn og unge.

Arbeidet til den nordiske barne- og ungdomskomiteen, NORDBUK, skal styres av denne strategien og den foreliggende handlingsplanen. Formålet er å rendyrke det tverrsektorielle arbeidet relatert til den nordiske barne- og ungdomskomiteens arbeid. Dermed vil et barne- og ungdomsperspektiv bli integrert i relevant virksomhet i Nordisk ministerråd, og den nordiske barne- og ungdomskomiteens oppgaver tydeliggjøres. Den nordiske barne- og ungdomskomiteen er de nordiske landene og selvstyreområdenes samarbeidsorgan i ungdomsspørsmål, og har representanter både fra medlemslandenes statsforvaltning og de nasjonale ungdomskomiteene. Gruppen barn og unge omfatter alle i alderen 0–25 år, men aldersspekteret kan variere i forskjellige sammenhenger.

Formål og målsetning

Formålet med denne handlingsplanen og for NORDBUK er å arbeide i retning av det overordnede målet med strategien for det nordiske samarbeidet på det barne- og ungdomspolitiske området. Målet er at arbeidet med barn og unge i Nordisk ministerråd skal fremme barn og unges muligheter til gode levekår, og at barn og unge skal få innflytelse.

Dette gjøres ved hjelp av:

- NORDBUKs koordinerende og tverrsektorielle arbeid for å fremme integrering av barne- og ungdomsperspektivet i relevante deler av NMRs virksomhet og
- NORDBUKs egen virksomhet

1. NORDBUKs koordinerende og tverrsektorielle arbeid

NORDBUK skal støtte arbeidet innenfor andre fagområder for å nå målene i strategien, sørge for at oppfølgingen av strategien samordnes, og koordinere arbeidet med barn og unge i Nordisk ministerråd. NORDBUKs ambisjon er å oppnå en høyere grad av tverrsektorielt samarbeid omkring arrangementer og å arbeide med aktuelle temaer med utgangspunkt i strategidokumentet. NORDBUK kan ha en rådgivende funksjon i forhold til hvordan barn og unge kan delta og bli hørt.

NORDBUK skal:

- Aktivt støtte de ulike ministerrådene i deres arbeid med strategien, bl.a. ved å videreformidle den kunnskapen om barn og unges levekår som genereres via NORDBUKs arbeid og prosjekter.
- Spre kunnskap om strategien.
- Stimulere til kontakt og erfaringsutveksling mellom fagområdene og søke deltakelse i tverrsektorielle prosjekter.
- Sende alle nye handlingsplaner i Nordisk ministerråd innen de prioriterte områdene i strategidokumentet gjennom en høringsprosedyre.
- Hvert år sammenstille fagområdenes rapporter om den delen av deres virksomhet som angår barn og unge.

I 2012 evalueres NORDBUKs arbeid med strategien.

2. NORDBUKs egen virksomhet

For å medvirke til at det overordnede målet i strategien blir oppfylt, skal NORDBUK i tillegg til sin tverrsektorielle virksomhet også arbeide med flere egne prosjekter på en rekke prioriterte områder som faller utenfor de andre fagområdene i NMR.

2.1 Støtte til barn og unges egen organisering og barn og unges nordiske samarbeid.

NORDBUK har ansvaret for å fordele prosjektmidler til ungdomsprojekter og for tildeling av direkte støtte til ungdomsorganisasjoner. Det må være en sterk sammenheng mellom de overordnede prioriteringene i strategien og tildelingen av bidrag. Viktige utgangspunkter i Nordisk Ministerråds strategi for barne- og ungdomsområdet er hensynet til alder, mangfold og likestilling, funksjonsnedsettelse, nordisk nytte og det nordiske samarbeidet i et internasjonalt perspektiv. Dette skal også være viktige utgangspunkter i bidragssystemet. Den overordnede oppgaven for bidragssystemet er å medvirke til at prioriterte områder i strategien også framgår når bidragene fordeles. Samtidig må støtten til barn og unges egen organisering være fleksibel, slik at man stimulerer til nye former for organisering.

2.2 Støtte til utvikling og spredning av nye og eksisterende metoder for barn og unges deltakelse i demokratiske prosesser.

Barn og unges deltakelse har i lang tid vært gjenstand for oppmerksomhet, og har vært et viktig spørsmål på alle politiske nivåer i Norden. Nasjonal ungdomspolitik i de nordiske landene fokuserer på barn og unges deltakelse, og på lokalt plan gjennomføres nye metoder. Ettersom barn og unges manglende interesse for tradisjonelt engasjement betraktes som et problem, vil NORDBUK bidra til å snu perspektivet slik at det ikke er barn og unge som problematiseres, men derimot de eksisterende strukturene. Barn og unges rett til å påvirke sitt eget liv, sitt nærmiljø og samfunnsutviklingen generelt krever at de eksisterende strukturene gir mulighet for reell innflytelse til barn og unge. I Nordisk ministerråd praktiserer NORDBUK såkalt co-management, som innebærer at ungdomsorganisasjoner og myndigheter deltar på like vilkår.

2.3 Globaliseringsfokus.

NORDBUK mener at barn og unges synspunkter bør ivaretas i beslutningsprosessene i relevante strategiske spørsmål, som for eksempel i globaliseringsarbeidet. Virkelig innflytelse og deltakelse for barn og unge er nødvendig for å få vedtak som er bærekraftige og demokratiske, både i

dag og i framtiden. Dette forutsetter at barn og unge deltar i alle faser av globaliseringsprosessen, fra planlegging til gjennomføring. NORDBUK skal dermed gis mulighet til å komme med synspunkter på globaliseringsprosjektene fra et barne- og ungdomsperspektiv, og NORDBUK skal inkluderes i Nordisk ministerråds strategiske prosess om globalisering.

2.4 Et større mangfold blant dem som får støtte via NORDBUK.

Et viktig utgangspunkt i Nordisk ministerråds strategi for barne- og ungdomsområdet er mangfold og likestilling. NORDBUKs arbeid har ikke bare til formål å problematisere forhold som angår alder, men også en rekke andre kategorier, som kjønn, etnisitet, seksuell legning og funksjonsnedsettelse. Ofte er disse kategoriene sammenvevd i hverandre. NORDBUKs arbeid skal i særlig grad bidra med et mangfoldsperspektiv på barne- og ungdomsområdet. NORDBUK skal fortsette å møte behov og utfordringer i det flerkulturelle Norden. Det skal for det første foregå ved at man informerer om og prioriterer i bidragssystemet slik at flere barn og unge får mulighet til å søke organisasjons- og prosjektstøtte. For det andre skal bidragssystemet utvikles, slik at barn og unge i Norden på en enkel måte kan dra nytte av det.

2.5 Fremme barn og unges kjennskap til menneskerettigheter og demokrati.

Visjonen er å skape et samfunn der det er plass til å håndtere kompleksiteten forbundet med barn og unges rettigheter på en demokratisk, bredt berikende og ikke-ekskluderende måte, i stedet for et samfunn som tar imot barn og unge på en måte som danner grobunn for marginalisering. Forutsetningen for at alle landene og selvstyreområdene i Norden skal kunne leve opp til både borgerrettigheter og politiske, økonomiske og sosiale rettigheter, er til stede. Alle de nordiske landene har ratifisert FNs barnekonvensjon. For at barn og unges menneskerettigheter skal beskyttes og fremmes, må alle kjenne til dem og handle deretter. Et av NORDBUKs redskaper er bidragssystemet som skal støtte prosjekter som kan bidra til økte kunnskaper om menneskerettigheter og demokrati. Med større kunnskap kan barn og unge bedre ivareta sine rettigheter.

2.6 Større samarbeid og koordinering med øvrige internasjonale barne- og ungdomspolitiske samarbeidsstrukturer.

NORDBUK skal fremme samarbeid med andre internasjonale ungdomsorganer, f.eks. Ungdommens Nordisk råd. NORDBUK skal støtte informasjonsutveksling i europeiske og internasjonale ungdomspolitiske spørsmål for å oppnå synergieffekter. NORDBUK skal tilstrebe samarbeid med Nordens naboland, inklusive selvstyreområdene og deres nærmeste naboland, i ungdomspolitiske spørsmål. På regionalt nivå skal NORDBUK samarbeide

og bidra med større grad av koordinering av relevante samarbeidsstrukturer for arbeidet med barn og unge i Nord-Europa.

2.7 Økte kunnskaper om barn og unge og utbredelse av disse kunnskapene.

I Norden pågår det en omfattende forskning på barn og unge. Forskningen utføres ved universiteter og høyskoler av forskere innenfor forskjellige disipliner, men også som frittstående prosjekter på oppdrag fra myndigheter på nasjonalt og lokalt nivå. NORDBUK trenger kunnskap om barn og unge for å nå sine konkrete mål og kunne gjennomføre sine aktiviteter. Ikke minst krever det bred kunnskap å skulle støtte Nordisk ministerråd på barne- og ungdomsområdet. Et sentralt innsatsområde for NORDBUK er å koordinere og formidle den kunnskapen om barn og unge som forskningen genererer. Gjennom felles kunnskapsoppbygging i Norden på barne- og ungdomsområdet øker kunnskapen. NORDBUK skal arbeide for at eksisterende kunnskap blir gjort tilgjengelig for Nordisk ministerråd, myndighetene i nordiske land og ungdomsorganisasjoner i Norden. Ved behov skal NORDBUK kunne igangsette forskning på områder der det er mangler.

2.8 NORDBUKs arbeidsform.

NORDBUK møtes normalt to ganger i året. Komiteens arbeidsutvalg AU består av formannskapslandet og det kommende formannskapslandet, og holder normalt fire møter i året. To AU-møter holdes i forbindelse med de to komitémøtene. AU har ansvaret for tilrettelegging og gjennomføring av komitémøtene i samarbeid med sekretariatet. For å øke komiteens muligheter for å følge med i arbeidet med barn og unge i alle ministerrådets sektorer er komiteen delt opp i mindre grupper som hver for seg har ansvar for kontakt med en nærmere definert del av ministerrådets arbeid. Det er NORDBUK som foretar oppdeling i undergrupper og fastsetter undergruppernes mandat.

3. Årlige aktivitetsplaner

Barne- og ungdomsområdet utvikles stadig. Derfor må det være en viss fleksibilitet i handlingsplanen, slik at det er plass til denne utviklingen. Denne fleksibiliteten garanteres i forbindelse med planleggingen av kommende formannskap. NORDBUK skal årlig treffe beslutninger om de konkrete aktivitetene innenfor rammene av de ovennevnte områdene. I disse årlige aktivitetsplanene skal det også gjøres plass for andre aktiviteter som på grunn av pågående prosesser ikke kan forutsies. Utviklingen av barne- og ungdomsområdet både internt i Nordisk ministerråd og eks-

ternt i Norden og omverdenen kan kreve satsinger som ikke kan bestemmes på forhånd.

4. Oppfølging og evaluering

Gjennomgående for NORDBUKs virksomhet skal være kontinuerlige oppfølginger og evalueringer av aktivitetene. Handlingsplanen skal evalueres i 2012.

Denne handlingsplanen ble vedtatt av de nordiske samarbeidsministrene på deres møte i København 3. desember 2009.